

Sak 11

VURDERING AV MULIGHETEN FOR VALGFRITT ELLER DIGITALT ABONNEMENT PÅ TIDSSKRIFTET ARKITEKTUR

Fra 2023 ble «Arkitektnytt» og «arkitektnytt.no» til «Arkitektur» og «arkitektur.no», og NLA og NAL inngikk en revidert tidsskriftavtale. Tidsskriftet «Arkitektur» utgis med seks utgaver per år, mens arkitektur.no har daglige publikasjoner. Arkitektur sender ut to nyhetsbrev i uka.

Bakgrunn - Oppfølging av årsmøtevedtak

NLAs årsmøte 2023 vedtok at Arkitektur og arkitektur.no skulle evalueres innen neste årsmøte, og i 2024 ble det vedtatt at «Årsmøtet tar evalueringen av samarbeidet om Arkitektur og arkitektur.no til orientering. Årsmøtet ønsker at NLA bidrar i videreutvikling av Arkitektur og arkitektur.no, har tett dialog med NLAs fagråd og skribenter, og at NLA utforsker måter å bruke kanalene til å sette fokus på landskapsarkitektur».

Under NLAs årsmøte i Stavanger i 2025 ble det under sak 12 *Handlingsprogram 2025. Strategi 2026-2028*, vedtatt at NLA skal «Følge opp tidsskriftavtalen og ha tettere dialog med NLAs fagråd og skribenter til fagtidsskriftet Arkitektur og arkitektur.no. Vurdere muligheten til å gjøre abonnementet på tidsskriftet Arkitektur valgfritt eller digitalt (med redusert kontingent) og legge dette frem til behandling på årsmøtet i 2026.»

Prosess i 2025

Arkitektur har i 2025 ansatt en ny «landskapsredaksjon», nå bestående av Pål Dixon Sandberg, Idunn Skjerdingsstad og Vaar Bothner. Dette ble gjort i tett samarbeid med NLA, og den nye landskapsredaksjonen skal både gi innspill til den øvrige redaksjonen om landskapsfaglig stoff, kvalitetssikre fagstoff om landskapsarkitektur og bidra skriftlig. Dette gir et nytt og helhetlig grep for samarbeid om landskapsstoff i tidsskriftavtalen.

Tirsdag 25. november 2025 avholdt NLA v/president Birgitte Hellstrøm og generalsekretær Line Oma et evalueringsmøte med redaktør Gaute Brochmann og Kari Bucher, generalsekretær i NAL. NLA ba i møtet om supplerende faktagrunnlag til denne saken.

Saksopplysninger om tidsskriftavtalen mellom NLA og NAL om Arkitektur og arkitektur.no

Dagens Arkitektur og arkitektur.no er et resultat av transformasjon av Arkitektnytt og Arkitektur-N i 2023. Hensikten var å skape flater som kan nå bredere ut og vise verdien av arbeidet vi gjør til flere utenfor fagfeltet.

I 2023 ble avtalen mellom NLA og NAL om tidsskriftet Arkitektur og nettsiden arkitektur.no reforhandlet og underskrevet. NLAs medlemmer er gjennom kontingenten med på å finansiere både et tidsskrift på papir og en nettside om arkitektur. NIL har en tilsvarende avtale. Avtalen innebærer obligatorisk, kollektivt foreningsabonnement, felles for de tre organisasjonene. Etter denne avtalen kan NLAs ordinære medlemmer ikke velge bort tidsskriftene. Pensjonister, medlemmer med fritak (redusert økonomisk evne) og yrkesaktive medlemmer i oppstartsfasen (første tre år etter eksamen) gir grunnlag for reduksjon i abonnementsprisene. Denne tilsvarer 50% av til enhver tid gjeldende abonnementssats.

Avtalen sikrer et landskapsarkitekturfaglig innhold på begge flater. I tidsskriftet skal dette utgjøre 25% av innholdet. På nettsidene arkitektur.no skal en «landskapsredaksjon», utnevnt i samråd med NLA, bidra med minst 11 artikler i året. Arkitektur betaler honorar for deres bidrag. I tillegg til de 11 artiklene på arkitektur.no, publiseres mange leserinnlegg med landskapsrelevant innhold, sendt fra våre medlemmer og andre. Redaktørene bestiller også kritikker og andre saker om landskapsarkitektur, og skriver også eget innhold om landskapsarkitektur. Arkitektur.no har blitt en vital plattform for debatt og meningsbryting om arkitektur, stedsutvikling og landskapsarkitektur, der blant annet departementer etterlyser magasinet og følger med på hva som skrives. Arkitektur har trolig vært en viktig bidragsyter til at regjeringen lanserte en arkitekturstrategi i 2025.

Innholdet i tidsskriftavtalen oppsummert i punkter:

- Obligatorisk abonnement for ordinære medlemmer av NLA
- Månedlige redaksjonsmøter med organisasjonene
- For promotering av førstkomende utgave skal redaksjonen sende informasjon om relevant fagstoff til NLA
- NLA's medarbeidere, fagråd og landskapsskribenter, honoreres direkte via NAL
- NLA har ansvar for å holde adresseregisteret til medlemmene løpende oppdatert, og arbeidet kompenseres av NAL
- Årlig evalueringsmøte i november
- Arkitektur og arkitektur.no skal følge redaktørplakaten

Arkitektur:

- Abonnementet omfatter seks utgaver av Arkitektur per år
- Stoffmengden for landskapsarkitektur skal være min. 25 %, dvs. tilsvarende NLA's medlemsandel
- NLA har et fagråd med landskapsarkitekter (fra 2025 en «landskapsredaksjon» som også bidrar skriftlig), som skal gi innspill til redaksjonen om landskapsfaglig stoff, og kvalitetssikre fagstoff om landskapsarkitektur
- Fagrådet (fra 2025 «landskapsredaksjonen») har egne møter med redaktøren

www.arkitektur.no

- 11 landskapsfaglige artikler av fagskribenter per år, publisert på arkitektur.no
- NLA inngår avtale med fagskribenter (fra 2025 «landskapsredaksjonen»), som har ansvar for de 11 artiklene
- Redaktøren står fritt i å velge eventuell publisering av landskapsartiklene i tidsskriftet Arkitektur
- Stoff fra NLA kan legges ut på organisasjonssidene til arkitektur.no, som for øvrige organisasjoner (NAL, NIL, AiN, AFAG)
- Deler av stoffet på arkitektur.no er/skal komme bak betalingsmur, det vil si kun for medlemmer (abonnenter)
- Fagartiklene fra arkitektnytt.no vil bli søkbare på arkitektur.no etter hvert som de overføres til nettarkivet

Hva mener medlemmene om tidsskriftet Arkitektur og nettsiden arkitektur.no?

NLA har gjennomført en medlemsundersøkelse hvor de også ble spurt om medlemmene ønsker og setter pris på Arkitektur og nettsiden arkitektur.no. Medlemsundersøkelsen ble besvart av 205 medlemmer i

tidsrommet 24. november til og med 2. desember 2025. Dette utgjør svar fra om lag ¼ av de ordinære medlemmene, og gir dermed en viktig tilbakemelding til organisasjonens kommunikasjonsarbeid:

- 77% mener at NLA må være til stede i mediene for å synliggjøre landskapsarkitektur og nå ut til samfunnet, beslutningstakere og andre fagfelt.
- 97% mener det er viktig å synliggjøre landskapsarkitektur for å fremme faget, bidra til flere oppdrag og flere ansettelser av landskapsarkitekter.
- 12% svarer at de ikke leser Arkitektur som kommer i posten. Resten leser det alltid eller «av og til».
- 77% av medlemmene oppgir at de har benyttet Arkitektur som medlemstilbud i 2025. Dette er et av de mest benyttede medlemstilbudene til NLA.
- 20% mener at Arkitektur ikke er et viktig medlemstilbud, mens de resterende 80% av respondentene oppgir at det er «ganske viktig» til «meget viktig».
- 60% oppgir at de aldri har tenkt på å sende innspill eller innlegg til arkitektur.no.

Økonomi og finansiering

NAL og Arkitektur har gitt NLA innsyn i økonomien til Arkitektur. Den store tendensen er kraftig reduksjon i annonseinntekter, og Arkitektur har i flere år gått med et underskudd, med unntak av året 2024. Samtidig har det vært «dyrtid» i markedet knyttet til trykking og distribusjon. Annonseinntekter i tidsskriftet på papir er med på å finansiere redaksjonelt innhold i både tidsskriftet og nettsidene. Det arbeides med å etablere attraktivitet for digitale annonser, men dette er foreløpig ikke i nærheten av å finansiere driften. Enn så lenge er derfor både stabil inntekt fra obligatorisk abonnement og trykte annonser avgjørende for å drifte hele systemet som står bak både Arkitektur og arkitektur.no. I 2026 koster Arkitektur 1190,- og arkitektur.no 888,- i året.

Utvikling og samarbeid om Arkitektur og arkitektur.no

Siden 2023 har Arkitektur.no opplevd en jevn, signifikant økning av både aktivitet gjennom publisert materiale og trafikk fra brukere. Ved utgangen av 2025 hadde Arkitektur.no en økning på 15% sidevisninger sammenlignet med fjorårstallene. Nyhetsbrevlesere har økt med 10% hvert år. Tidsskriftet Arkitektur hadde seks utgaver i 2025 med tema nordisk arkitektur, håndverk, boligpolitikk, interiørfagets fremtid, beplantning og sykehusarkitektur. I 2025 ble Arkitektur kåret til «årets tidsskrift» av Norsk Tidsskriftforening.

Fra høsten 2023 har NLA fasilitert dialogmøter med NLAs representanter i «landskapsredaksjonen». NLA v/generalsekretær Line Oma deltar også i månedlige redaksjonsmøter med redaktør Gaute Brochmann og representanter fra NIL, NAL, Afag og Arkitektbedriftene.

Arkitektur.no har blitt en plattform som også eiendomsbransjen, politikere og kommunalt ansatte følger med på, basert på innsendte forslag, delinger i sosiale medier og lignende. Nå har noen av sakene på arkitektur.no blitt lagt bak betalingsmur, og vil kun være tilgjengelig for abonnenter - noe NLAs medlemmer er. Dette vil også brukes som en rekruttering til medlemskap i organisasjonene. For øvrig vil Arkitektur det neste året innlemme flere landskapsrelevante artikler i hver utgave av tidsskriftet, i stedet for å gi ut et eget landskapsnummer én gang i året. På sikt kan det bli aktuelt å utvikle en modul der magasinet kan fås på PDF i stedet på papir, men per nå tillater ikke annonseinntektene det.

NLA opplever at samarbeidet med Arkitektur blir bedre og bedre, og at redaktørene i Arkitektur forstår viktigheten av landskapsarkitektur – ikke bare i seg selv, men for å løse samfunnskritiske utfordringer. I samarbeid med NLA, har Arkitektur ansatt en ny «landskapsredaksjon». I denne redaksjonen er skribentrollen slått sammen med fagråd-rollen for at hele redaksjonen både skal bidra med forslag, faglige vurderinger, men også skriftlig arbeid. Disse landskapsarkitektene skal fungere som en reell redaksjon der en sparrer, diskuterer vinklinger, ulike prosjekter og jobber kreativt sammen.

Muligheten for valgfritt eller digitalt abonnement

På forespørsel fra NLA har Kari Bucher fra NAL og redaktør Gaute Brochmann gitt tydelig uttrykk for at det i dag ikke er mulig å ha valgfritt abonnement på tidsskriftet Arkitektur eller kun digitalt abonnement med redusert kontingent. En av hovedårsakene er at dagens drift er avhengig av annonseinntektene fra tidsskriftet, samt abonnementsinntektene fra kollektivt medlemskap.

Dersom NLA ønsker å forhandle om å gjøre tidsskriftet «Arkitektur» valgfritt, eller kun ha digitalt abonnement (med redusert kontingent), vil det dermed innebære en reforhandling av hele tidsskriftavtalen.

Det er mulig å skissere to videre alternativer i denne saken:

Alternativ 1: NLA fortsetter med dagens avtale og bidrar med å videreutvikle både tidsskriftet og nettsiden. Dette kan gi:

- a. Fortsatt økonomisk forutsigbarhet i inntekter fra medlemsavgift til drift av redaksjon
- b. Stadig bedre landskapsstoff og mer synlighet, i tråd med NLAs kommunikasjonsstrategi og svar fra medlemsundersøkelse
- c. Mer deltakelse fra NLAs medlemmer på arkitektur.no kan også bidra til mer oppmerksomhet rundt vårt fag
- d. Videreutvikling av viktig samarbeidsplattform for arkitektorganisasjonene

Alternativ 2: NLA ber om å reforhandle avtalen med mål om å gjøre tidsskriftet valgfritt eller kun ha digitalt abonnement (med redusert kontingent). Dette kan gi:

- a. Betydelig lavere økonomisk forutsigbarhet i inntekter fra medlemsavgift til drift av redaksjon og dårligere vilkår for samarbeid
- b. Lavere andel landskapsstoff/færre artikler årlig både på trykk og på nettsiden
- c. Mindre synlighet og oppmerksomhet om landskapsarkitektur
- d. Høyere priser for abonnement på Arkitektur for de som vil abonnere
- e. Lavere samlet kontingent, og muligens flere medlemmer

Vurdering av alternativer

Hovedmålet i NLAs kommunikasjonsstrategi er at «*Landskapsarkitekturen skal få større plass i samfunnsutviklingen*». NLA har de siste årene jobbet aktivt med å være synlige på en rekke arenaer for å fremme faget og synliggjøre hva landskapsarkitekter kan bidra med, nå ut til de som bestiller landskapsarkitektur i det offentlige og private, samt de som lager rammebetingelsene for god landskapsarkitektur. Det krever mye kapasitet å være synlig, enten det er å prøve å få noe på trykk i riksmidia, lage arrangementer i NLA-regi eller holde innlegg på andres arrangement. I noen sammenhenger står NLA sterkere sammen med de andre arkitektorganisasjonene, for eksempel i

samarbeid om et media som når ut til stadig flere. Arkitektur.no leses nå av mange flere enn arkitekter og landskapsarkitekter, som av beslutningstakere, bestillere og sterke meningsbærere. NLA har ikke kapasitet til å lage et eget landskapstidsskrift som har potensial til å oppnå de samme målene. Samarbeidet om Arkitektur er viktig for å synliggjøre faget, landskapsarkitektenes rolle og for å være med å påvirke samfunnet. Styret vurderer derfor at en eventuell reforhandling eller oppsigelse av tidsskriftavtalen vil være et tilbakeskritt for NLAs kommunikasjonsarbeid.

I tillegg vil reforhandling av tidsskriftavtalen, som alternativ 2 innebærer, uansett være en tidskrevende prosess som vil gå utover andre prioriterte oppgaver i handlingsprogrammet til NLA. En reforhandling for NLA vil også kunne påvirke avtalen NIL har, som i dag er tilsvarende. Det er en trygghet for to mindre organisasjoner som NIL og NLA å ha samme avtale, og ivareta hverandre i eventuelle endringer i denne. NAL er tydelig på at uten den økonomiske forutsigbarheten, vil en annen type finansieringsmodell ikke sikre landskapsrelevant stoff i tidsskriftet Arkitektur og på arkitektur.no.

Svarene fra medlemsundersøkelsen gir grunn til å anta at de fleste medlemmene ønsker å opprettholde et tidsskrift og en nettside som gir landskapsarkitekturen synlighet på en profesjonell måte. Mange medlemmer benytter seg av tilbudet i dag, samtidig som det også er et potensial for medlemmene til å bidra med innspill eller innlegg.

Vi ser at noen medlemmer ikke bruker Arkitektur og arkitektur.no, eller synes det er viktig. Det kan også være at noen ikke er medlemmer av NLA i dag på grunn av den totale kostnaden som det obligatoriske abonnementet medfører. Styret har forståelse for at kontingenten som inkluderer abonnement på Arkitektur kan oppleves kostbart, særlig i en tid med lavkonjunktur i byggebransjen. Da blir diskusjoner om kostnad ekstra krevende. NLA minner om at medlemmer med tap av inntekt, samt nyutdannede og pensjonister, kan få eller får redusert kontingent. Det er også mulig å utrede den økonomiske betydningen av å redusere kontingenten ytterligere for nyutdannede og vurdere å kommunisere [mulig skattefradrag på kontingent](#). Det jobbes stadig med å holde kostnader nede i foreningen, skaffe nye inntekter, og det er ingen sløsing med midler. For et ordinært NLA-medlem med fagforening, koster medlemskap 5266 kr. i året, eller 439 kr. i måneden. Tilsvarende koster et fullt abonnement på Aftenposten, Klassekampen, Bergens Tidende eller Nordlys omtrent det samme i året, uten at en får alle andre tilbud som NLA gir (som lunsjrom, kurs, fagdag, årbok, LA-dag, fagligpolitisk arbeid osv.). Redaksjonelt innhold, uansett kanal, koster penger. Det kan hende at lavere kontingent vil gi flere medlemmer til NLA. Samtidig tyder medlemsundersøkelsen med mer på at medlemmene ønsker at NLA skal synliggjøre faget. Her er Arkitektur et helt sentralt verktøy.

Mange av NLAs medlemmer ønsker at NLA skal samarbeide tett med de andre arkitektorganisasjonene. Arkitektur er i dag det viktigste samarbeidet organisasjonene har.

Innstilling fra styret

Med bakgrunn i vurderingen over, anbefaler styret alternativ 1: NLA fortsetter med dagens avtale og bidrar med å videreutvikle både tidsskriftet og nettsiden. Styret vurderer at det er viktig med profesjonelle mediekkanaler som omhandler arkitektur og som når bredt ut. Styret tolker også medlemsundersøkelsen som en støtte til denne holdningen. Styret anbefaler derfor at NLA bidrar med å videreutvikle Arkitektur og arkitektur.no i samarbeid med redaksjonen og landskapsredaksjonen. Styret oppfordrer landskapsarkitekter til å bruke Arkitektur som kanal for å publisere innlegg og bidra til

redaksjonelt innhold. NLA må fortsette å jobbe for mer synlighet og aktualitetssaker, og løfte fram lokale saker på arkitektur.no og i andre medier.

Den rabatterte kontingenten og prisen på abonnement de første årene etter endt utdanning bør kommuniseres bedre. NLA må samtidig arbeide for å øke inntektene til NLA, eksempelvis gjennom søkbare midler eller større sponsoravtaler for å opprettholde aktivitetsnivået og holde medlemsavgiften nede. Dersom rammebetingelsene og finansieringsmodellen for driften av Arkitektur og arkitektur.no i framtiden endres betydelig, for eksempel i hvilken grad annonseinntekter på trykk i tidsskriftet finansierer driften, kan muligheten for å kun ha digitalt abonnement løftes på nytt. Ellers anbefaler styret med bakgrunn i saksopplysningene i denne saken å la spørsmålet om valgfritt abonnement hvile i flere år framover.

Forslag til vedtak:

1. Årsmøtet tar vurderingen av muligheten til å gjøre abonnementet på tidsskriftet Arkitektur valgfritt eller digitalt (med redusert kontingent) til orientering.
2. Årsmøtet ønsker å fortsette med dagens tidsskriftavtale, og bidra til å videreutvikle både tidsskriftet og arkitektur.no. Målet er at landskapsarkitekturen skal få større plass i samfunnsutviklingen, jf. kommunikasjonsstrategien.